

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē niḡamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkīyē ādikāvyaē yuddhakāṇḍē

॥ catuḥpañcāśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ catuḥpañcāśaḥ sargaḥ ॥

vajradamṣṭrāṅgadayōryuddhamaṅgadēna tasya vadhaśca

svabalasya ca ghātēna
aṅgadasya balēna ca |
rākṣasaḥ krōdhamāviṣṭō
vajradamṣṭrō mahābalaḥ ॥ 6.54.1 ॥

visphārya ca dhanurghōraṃ
śakrāśanisamaprabham |
vānarāṇāmanīkāni
prākiraccharavṛṣṭibhiḥ ॥ 6.54.2 ॥

rākṣasāścāpi mukhyāstē
rathēṣu samavasthitāḥ |
nānāpraharaṇāḥ śūrāḥ
prāyudhyanta tadā raṇē ॥ 6.54.3 ॥

vānarāṇāṃ ca śūrāstu
tē sarvē plavagarṣabhāḥ |
ayudhyanta śilāhastāḥ
samavētāḥ samantataḥ ॥ 6.54.4 ॥

tatrāyudhasahasrāṇi
 tasminnāyōdhanē bhṛśam |
 rākṣasāḥ kapimukhyēṣu
 pātayāñcakrirē tadā || 6.54.5 ||

vānarāścaiva rakṣaḥsu
 girivṛkṣān mahāśilāḥ |
 pravīrāḥ pātayāmāsu -
 rmattavāraṇasannibhāḥ || 6.54.6 ||

śūrāṇām yudhyamānānām
 samarēṣvanivartinām |
 tad rākṣasagaṇānām ca
 suyuddham samavartata || 6.54.7 ||

prabhinnaśīrasaḥ kēci -
 cchinnaḥ pādaiśca bāhubhiḥ |
 śastrairarditadēhāstu
 rudhirēṇa samukṣitāḥ || 6.54.8 ||

harayō rākṣasāścaiva
 śēratē gām samāśritāḥ |
 kaṅkagrḍhrabalāḍhyāśca
 gōmāyukulasāṅkulāḥ || 6.54.9 ||

kabandhāni samutpētu -
 rbhīrūṇām bhīṣaṇāni vai |
 bhujapāṇiśīraśchinnā -
 śchinnakāyāśca bhūtalē || 6.54.10 ||

vānarā rākṣasāścāpi
 nipētustatra bhūtalē |
 tatō vānarasainyēna
 hanyamānaṃ niśācaram || 6.54.11 ||

prābhajyata balaṃ sarvaṃ
 vajradaṃṣṭrasya paśyataḥ |
 rākṣasān bhayavitrastān
 hanyamānān plavaṅgamaiḥ || 6.54.12 ||

drṣṭvā sa rōṣatāmrākṣō
 vajradaṃṣṭraḥ pratāpavān |
 pravivēśa dhanuṣpāṇi -
 strāsayan harivāhinīm || 6.54.13 ||

śarairvidārayāmāsa
 kaṅkapatrairajihmagaiḥ |
 bibhēda vānarāṃstatra
 saptaṣṭau nava pañca ca || 6.54.14 ||

vivyādha paramakruddhō
 vajradaṃṣṭraḥ pratāpavān |
 trastāḥ sarvē harigaṇāḥ
 śaraiḥ saṅkr̥ttadēhinaḥ |
 aṅgadaṃ sampradhāvanti
 prajāpatimiva prajāḥ || 6.54.15 ||

tatō harigaṇān bhagnān
 drṣṭvā vālisutastadā |

krōdhēna vajradamṣṭraṃ ta -
mudīkṣantamudaikṣata || 6.54.16 ||

vajradamṣṭrō'ṅgadaścōbhau
yōyudhyētē parasparam |
cēratuḥ paramakruddhau
harimattagajāviva || 6.54.17 ||

tataḥ śatasahasrēṇa
hariputraṃ mahābalaṃ |
jaghāna marmadēśēṣu
śarairagniśikhōpamaiḥ || 6.54.18 ||

rudhirōkṣitasarvāṅgō
vālisūnurmahābalaḥ |
cikṣēpa vajradamṣṭrāya
vṛkṣaṃ bhīmaparākramaḥ || 6.54.19 ||

drṣṭvā patantaṃ taṃ vṛkṣa -
masambhrāntaśca rākṣasaḥ |
cicchēda bahudhā sō'pi
mathitaḥ prāpatad bhuvi || 6.54.20 ||

taṃ drṣṭvā vajradamṣṭrasya
vikramaṃ plavagarṣabhaḥ |
pragrhya vipulaṃ śailaṃ
cikṣēpa ca nanāda ca || 6.54.21 ||

tamāpatantaṃ drṣṭvā sa
rathādāplutya vīryavān |

gadāpāṇirasambhrāntaḥ
pr̥thivyāṃ samatiṣṭhata || 6.54.22 ||

aṅgadēna śilā kṣiptā
gatvā tu raṇamūrdhani |
sacakrakūbaram sāsvaṃ
pramamātha ratham tadā || 6.54.23 ||

tatō'nyacchikharam grhya
vipulam drumabhūṣitam |
vajradamṣṭrasya śirasi
pātayāmāsa vānaraḥ || 6.54.24 ||

abhavacchōṇitōdgārī
vajradamṣṭraḥ sumūrcchitaḥ |
muhūrtamabhavanmūḍhō
gadāmāliṅgya niḥśvasan || 6.54.25 ||

sa labdhasamjñō gadayā
vāliputramavasthitam |
jaghāna paramakruddhō
vakṣōdēśē niśācaraḥ || 6.54.26 ||

gadāṃ tyaktvā tatastatra
muṣṭiyuddhamakurvata |
anyōnyam jaghnatustatra
tāvubhau harirākṣasau || 6.54.27 ||

rudhirōdgārīṇau tau tu
prahārairjanitaśramau |

babhūvatuḥ suvikrāntā -

vaṅgāarakabudhāviva || 6.54.28 ||

tataḥ paramatējasvī

aṅgadaḥ plavagarśabhaḥ |

utpātya vṛkṣaṁ sthitavā -

nāsīt puṣpaphalairyutaḥ || 6.54.29 ||

jagrāha cārṣabhaṁ carma

khaḍgaṁ ca vipulaṁ śubham |

kiṅkiṇījālasañchannaṁ

carmaṇā ca pariṣkṛtam || 6.54.30 ||

citrāṁśca rucirān mārgāṁ -

ścēratuḥ kapirākṣasau |

jaghnatuśca tadānyōnyaṁ

nardantau jayakāṅkṣiṇau || 6.54.31 ||

vraṇaiḥ sāsrairaśōbhētāṁ

puṣpitāviva kiṁśukau |

yudhyamānau pariśrāntau

jānubhyāmavanīm gatau || 6.54.32 ||

nimēṣāntaramātrēṇa

aṅgadaḥ kapikuñjaraḥ |

udatiṣṭhata dīptākṣō

daṇḍāhata ivōragaḥ || 6.54.33 ||

nirmalēna sudhautēna

khaḍgēnāsya mahacchiraḥ |

jadhāna vajradamṣṭrasya

vālisūnurmahābalaḥ || 6.54.34 ||

rudhirōkṣitagātrasya

babhūva patitaṃ dvidhā |

tacca tasya parītākṣaṃ

śubhaṃ khaḍgahataṃ śiraḥ || 6.54.35 ||

vajradamṣṭraṃ hataṃ dṛṣṭvā

rākṣasā bhayamōhitāḥ |

trastā hyabhyadravan laṅkāṃ

vadhyamānāḥ plavaṅgamaiḥ |

viṣaṇṇavadanā dīnā

hriyā kiñcidavāṇmukhāḥ || 6.54.36 ||

nihatya taṃ vajradharaprabhāvaḥ

sa vālisūnuḥ kapisainyamadhyē |

jagāma harṣaṃ mahitō mahābalaḥ

sahasranētrastridaśairivāvṛtaḥ || 6.54.37 ||

|| ityārṣe śrīmadrāmāyaṇe vālmikīyē ādikāvyē

yuddhakāṇḍe catuḥpañcāśaḥ sargaḥ ||